

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza interjudețeană, 6 aprilie 2019
clasa a II-a
Bareme de corectare

Subiectul 1 - 9x1p=9p

- a) Ștefan cel Mare/ „Muma lui Ștefan cel Mare”/ Dimitrie Bolintineanu;
- b) Hanul tătar/ „Stejarul din Borzești”/ Eusebiu Camilar;
- c) Ștefan cel Mare/ „Ștefan cel Mare și Vrâncioaia”/ Alexandru Vlahuță.

Subiectul 2 – 6x3p=18p (3 întrebări + 3 răspunsuri)

Subiectul 3 - 3x3p=9p

- a) Ștefan cel Mare se întoarce la luptă și îi învinge pe turci.
- b) Ștefan cel Mare l-a răzburat pe Mitruț.
- c) Feciorii Vrâncioaiei au primit în dar câte un munte.

Subiectul 4 6p

- a) fiu – fecior/ copil/ băiat; **3x1p=3p**
adevărat – real/ veridic/ corect/ drept;
a intra – a pătrunde/ a merge/ a păși;
- b) tinerețe – bătrânețe; **3x1p=3p**
ostenit – odihnit/ neobosit;
voinic – slab/ slăbănog/ molatic.

Subiectul 5 15p

- a) în-co-ro-nat/ cu-te-zan-ța/ o-chi-lor. **3x1p=3p**
- b) **co:** coroana, copil etc./ **te:** televizor, teren etc./ **chi:** chibrit, chitară etc. **3x1p=3p**
- c) încoronat: în, cor / cutezața: cu, te, teza, an, cute/ ochilor: ochi, lor. **3x1p=3p**
- d) **3x2p=6p**

Subiectul 6 – 3x2p=6p

- voință b) CVVCCV
- cutezața c) CVCVCVCCV
- cuibul a) CVVCVC

Subiectul 7 - 2x2p=4p

- minte – facultatea de a gândi, de a judeca, de a înțelege;
- minte – (a minți) a susține, în mod voit, lucruri neadevărate.

Subiectul 8 - **23 p**

Alegerea unui titlu potrivit - **3 p**

Respectarea relației dintre titlu și conținut - **3 p**

Respectarea numărului de enunțuri cerute – **8 p**

Originalitate - **4p**

Aspectul îngrijit al scrisului - **3 p**

Respectarea regulilor de scriere corectă - **2 p**

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10 p.

Greșeli de ortografie/punctuație - 0,20 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic.

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza interjudețeană, 6 aprilie 2019
clasa a II-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.
Timpul de lucru: 90 minute

1. Recunoaște cărui personaj îi sunt adresate cuvintele scrise inclinat din fragmentele de mai jos, titlul lecturii din care fac parte, respectiv numele autorului: 9p

- a) „ — *Ce spui, tu, străine? Ștefan e departe;
Brațul său prin taberi mii de morți împarte.
Eu sunt a sa mumă; el e fiul meu;
De ești tu acela, nu-ți sunt mumă eu!
Însă dacă cerul, vrând să-ngreuieze
Anii vieții mele și să mă-ntristeze,*
- Nobilul tău suflet astfel l-a schimbat;
Dacă tu ești Ștefan cu adevărat,
Apoi tu aice fără biruință
Nu poți ca să intri cu a mea voință.
Du-te la oștire! Pentru țară mori!
Și-ți va fi mormântul coronat cu flori!”*

Numele personajului

Titlul lecturii

Autorul

b) Hanul a primit cuvântul lui Ștefan cel Mare cu mânie strașnică. A scrâșnit:

— Auzi, câinele ! Cum îndrăznește să-mi trimită astfel de cuvânt, mie, hanul lumilor?!... Cu buzduganul am să-i zdrobesc dinții! Am să-i tai limba cu paloșul, să nu mai poată grăi așa...

— *E tânăr și are cutezanța tinereții! i-au spus atamanii. Să-i învățăm oleacă minte! Dar ar fi bine, Măria Ta, să rămâi în cort, căci ești ostenit de bătrânețe...*

—Nu! a răspuns hanul, dând poruncă oștenilor să se pregătească. Mă duc să-l învăț minte pe puiul acesta cutezător...”

Numele personajului

Titlul lecturii

Autorul

c) „Și cum sta bătrâna pe prispă și torcea, către un amurg de seară, iată că tresare, de-un tropot venit de pe deal, un călăreț se oprește-n fața ei, trudit, cu calul în spume.

- Sunt Ștefan, turcii ne-au călcat țara, viu din război, oastea mi-i spartă... și-s singur.

- *Dumnezeu te-a îndreptat, stăpâne, la ușa mea. Am șapte feciori frumoși și voinici, și mi-s dragi ca lumina ochilor... ai tăi sunt, Doamne!*

În zori sunau din corn, pe munții Moldovii, cei șapte voinici. Curgeau plăieșii roiuri de sub poalele codrilor. Oaste nouă ieși ca din pământ. S-a pornit Domnul cu ea, într-un ceas bun, și s-a lăsat pe neașteptate asupra turcilor, care se credeau stăpâni pe țară. Atunci a văzut Ștefan ce pot flăcăii Vrâncioaiei! Cădeau turbanele sub brațele lor, ca spicele sub secere. De dimineață până-n noapte a ținut lupta. Iar când s-a întors marele voievod, biruitor, în cuibul lui de vultur, la Cetatea Neamțului, a chemat cu drag pe cei șapte voinici și le-a zis:

- Voi sunteți șapte frați, în Vrancea sunt șapte munți, ai voștri să fie de veci și neam de neamul vostru să-i stăpânească-n pace!”

Numele personajului

Titlul lecturii

Autorul

2. Formulează și scrie câte o întrebare în legătură cu conținutul fiecărui fragment, apoi dă răspunsul la întrebarea pe care ai formulat-o. **18p**

a) _____

b) _____

c) _____

3. Scrie într-un enunț finalul fiecărei lecturi din care fac parte fragmentele de mai sus.

9p

a) _____

b) _____

c) _____

4. Scrie:

a) cuvinte cu înțeles asemănător pentru: **3p**
fiu - _____; adevărat - _____; a intra - _____;

b) cuvinte cu înțeles opus pentru: **3p**
tinerețe - _____; ostenit - _____; voinic - _____.

5. a) Desparte în silabe cuvintele: **3p**

încoronat - _____; cutezanța - _____; ochilor - _____;

b) Scrie câte un cuvânt care să înceapă cu a doua silabă din fiecare dintre cuvintele de mai sus: **3p**

_____;

c) Descoperă câte un cuvânt în fiecare din cuvintele de la punctul a). Scrie-le pe spațiile de mai jos. **3p**

_____;

d) Alcătuieste enunțuri în care să folosești cuvintele descoperite la punctul c). **6p**

6. Încercuiește varianta corespunzătoare fiecărui cuvânt: **6p**

voință	a) CVVVCV	b) CVVCCV	c) CCVCCV
cutezanța	a) CVCVCCVCV	b) CCVVCVVCV	c) CVCVCVCCV
cuibul	a) CVVCVC	b) CVVCCV	c) CVVCVCVC

7. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul *minte* să aibă sensuri diferite. **4p**

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza interjudețeană, 6 aprilie 2019
clasa a III-a
Bareme de corectare

Subiectul 1 **3x1p=3p**

Domnița (soția lui Ștefan cel Mare)/ „Muma lui Ștefan cel Mare”/ Dimitrie Bolintineanu;

Subiectul 2 **6 p**

3x1p=3p – descoperă substantivele însoțite de adjective

3x1p=3p – schimbă corect numărul

Subiectul 3 **6 p**

a) **3x1p=3p** - unirea corectă a grupurilor de cuvinte cu ceea ce exprimă acestea

- plânge și suspină - imagine auditivă
- a plecat cu oastea - imagine motrică
- stâncă neagră - imagine vizuală

b) **3x1p=3p** – extragerea imaginilor din text

- imagini vizuale: vechi castel, râu mititel, tânăra domniță, ochi albaștri, două viorele, bucle de aur, alb sân, rozele și crinii, doamna soacră;
- imagini auditive: cură-n poale un râu mititel, o îmbărbătează;
- imagini motrice: cură-n vale, n-a mai venit, ard în lăcrimele, se-ngân.

Subiectul 4 **5x1p=5p**

dulce: dulceață, dulciuri, îndulcit, neîndulcit, îndulcitor, dulceag, dulcegării.

Subiectul 5 **3x1p=3p**

Vrâncioaia/ „Ștefan cel Mare și Vrâncioaia”/ Alexandru Vlahuță

Subiectul 6 **3x2p=6p**

- un cuvânt format din 4 silabe: turbanele, dimineață, biruitor;
- un cuvânt care are structura VCVCC: amurg;
- un cuvânt care conține un grup de sunete: torcea, seară, iată, deal, oaste, mea, plăieșii, poalele, nouă, ieși, ceas, Vrâncioaiei, dimineață, noapte, voievod, Cetatea, cei, Vrancea, neam, neamul, stăpânească.

Subiectul 7 **3x2p=6p**

„curgeau plăieșii roiuri” – veneau în număr mare; grup numeros;

„oaste nouă ieși ca din pământ” – oștenii veneau din toate părțile/ de peste tot;

„ai voștri să fie de veci” – pentru totdeauna.

Subiectul 8 **5x1p=5p**

torcea (a toarce - a trage fire dintr-un caier și a le răsuci) – a toarce (despre pisici - a produce un sunet continuu, asemănător cu sfârâitul fusului);

viu (a veni) – viu (cu viață);

corn (de animal, în care se sufla) – corn: produs de panificație, instrument muzical, arbust;
 ceas (moment) – ceas: oră, instrument de măsurat timpul;
 secere (unealtă) – secere (verbul „a secera”).

Subiectul 9 3x1p=3p

Ștefan cel Mare/ „Legenda Mănăstirii Putna”/ Dumitru Almaș;

Subiectul 10 6x1p=6p

Acest text este o legendă deoarece cuprinde fapte reale, dar și închipuite despre o întâmplare petrecută demult.

Ștefan cel Mare a pornit să aleagă locul în care va construi o nouă mănăstire.

Locul ales este cel în care a căzut săgeata trasă de Ștefan/domnitor. Mănăstirea se va numi Mănăstirea Putna.

Astăzi, această mănăstire adăpostește mormântul marelui voievod.

Subiectul 11 9p

- chilie → chi-li-e – 3 silabe, 6 litere, 5 sunete;
- trage → tra-ge – 2 silabe, 5 litere, 5 sunete;
- săgeată → să – gea – tă – 3 silabe, 7 litere, 6 sunete.

Subiectul 12 2p

- un pronume personal, la persoana a III-a, numărul singular: el;
- un verb care exprimă existența: era, erau.

Subiectul 13 1p + 7p =8p

Completați următoarea grilă și pe vertical A-B veți obține numele dușmanilor/vrăjmașilor Moldovei.

1. Cuvânt cu același înțeles pentru ostași.
2. Domnitor înmormântat la Putna.
3. Voievodul iese din lupta cu turcii.
4. „În în poartă oare cine bate?”
5. Pentru a-și aduna oastea, Ștefan sună din
6. Curajos sau
7. Cu a luptat Ștefan cel Mare la Podul Înalt.

				A					
		1.	O	S	T	E	N	I	
2.	S	T	E	F	A	N			
	3.	V	I	C	T	O	R	I	O
			4.	C	A	S	T	E	L
				5.	C	O	R	N	
					6.	V	I	T	E
7.	T	U	R	C	I	I			
					B				

Subiectul 14 22 p

- găsirea unui titlu potrivit-3p
- legătura logică dintre enunțuri-4p
- folosirea cuvintelor descoperite în rebus -7x 1p=7p
- respectarea limitei de spațiu-4p
- originalitate-4p

NOTĂ

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10p
 Greșeli de ortografie/ punctuație- 0,20p
 Se acordă 10 puncte din oficiu.
 Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza interjudețeană, 6 aprilie 2019
clasa a III-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.
Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textele, apoi rezolvă cerințele de mai jos:

- A. „Pe o stâncă neagră, într-un vechi castel,
Unde cură-n vale un râu mititel,
Plânge și suspină tânăra domniță,
Dulce și suavă ca o garofiță;
Căci în bătălie soțul ei dorit
A plecat cu oastea și n-a mai venit.
- Ochii săi albaștri ard în lacrimile
Cum lucesc în rouă două vioarele;
Buclele-i de aur cad pe albu-i sân,
Rozele și crinii pe față-i se-ngân.
Însă doamna soacră lângă ea veghează
Și cu dulci cuvinte o îmbărbătează.”*

1. Recunoaște personajele la care se referă citatul scris înclinat, titlul lecturii din care face parte fragmentul de mai sus, respectiv numele autorului: **3p**

Numele personajului _____	Titlul lecturii _____	Autorul _____
------------------------------	--------------------------	------------------

2. Descoperă în text trei substantive însoțite de adjective. Schimbă numărul substantivelor și adjectivelor descoperite. **6p**

3. a) Indică ceea ce exprimă grupurile de cuvintele din prima coloană. **3p**

plânge și suspină
a plecat cu oastea
stâncă neagră

imagine vizuală
imagine auditivă
imagine motrică (de mișcare)

b) Extrage din text:**3p**

- o imagine vizuală: _____;
- o imagine auditivă: _____;
- o imagine motrică: _____.

4. Scrie cinci cuvinte „înrudite” cu termenul dulce.**5p**

B. „Și cum sta bătrâna pe prisă și torcea, către un amurg de seară, iată că tresare, de-un tropot venit de pe deal, un călăreț se oprește-n fața ei, trudit, cu calul în spume.

- Sunt Ștefan, turcii ne-au călcat țara, viu din război, oastea mi-i spartă... și-s singur.

- *Dumnezeu te-a îndreptat, stăpâne, la ușa mea. Am șapte feciori frumoși și voinici, și mi-s dragi ca lumina ochilor... ai tăi sunt, Doamne!"*

În zori sunau din corn, pe munții Moldovii, cei șapte voinici. Curgeau plăieșii roiuri de sub poalele codrilor. Oaste nouă ieși ca din pământ. S-a pornit Domnul cu ea, într-un ceas bun, și s-a lăsat pe neașteptate asupra turcilor, care se credeau stăpâni pe țară. Atunci a văzut Ștefan ce pot flăcăii Vrâncioaiei! Cădeau turbanele sub brațele lor, ca spicele sub secere. De dimineață până-n noapte a ținut lupta. Iar când s-a întors marele voievod, biruitor, în cuibul lui de vultur, la Cetatea Neamțului, a chemat cu drag pe cei șapte voinici și le-a zis:

- Voi sunteți șapte frați, în Vrancea sunt șapte munți, ai voștri să fie de veci și neam de neamul vostru să-i stăpânească-n pace!

Și multă vreme răzeșii Vrancei bir n-au plătit, podvadă n-au făcut, singuri și-au fost stăpâni."

5. Recunoaște personajele la care se referă citatul scris înclinat, titlul lecturii din care face parte fragmentul de mai sus, respectiv numele autorului:**3p**

Numele personajului _____	Titlul lecturii _____	Autorul _____
------------------------------	--------------------------	------------------

6. Notează din text:**6p**

- un cuvânt format din 4 silabe: _____;
- un cuvânt care are structura VCVCC: _____;
- un cuvânt care conține un grup de sunete: _____.

7. Explicați următoarele expresii: „curgeau plăieșii roiuri”, „oaste nouă ieși ca din pământ”, „ai voștri să fie de veci”.**6p**

8. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele: torcea, viu, corn, ceas, secere să aibă alte sensuri decât cele din text. **5p**

C. „Căută Daniil în toate părțile, în urmă găsi un pic de prescure din care dădu și lui Ștefan o bucațică, și argatului, și-i mai rămase și lui un pic; că era blagoslovită prescurea ce le-o dăduse.

După ce au terminat ei ospățul, s-au culcat amândoi în chilie, iar sihastrul a rămas afară ca să-i păzească. Când răsări soarele, Daniil bătu la ușă:

– Scoală, Ștefane, și du-te!

Ei se sculară pe-ndată și se suiră sus pe deal. *Scoate [...] arcul și trage, dar săgeata s-a împlântat hăt, în pădure.* Pe-ndată, ei merșeră în căutarea locului unde s-a împlântat. După lungă căutare, ei o gădesc împlântată într-un paltin bătrân. Dar cu cine să zidească el mănăstirea, când ei erau numai doi! Atunci, se duce Ștefan, noaptea, la Volovăț și ia biserica de acolo și până-n ziuă o aduce aici. Tot până-n ziuă o și proptește. Însă nici nu o proptește bine, când iată vede venind pe turci. Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă. Ștefan, văzând aceasta, intră în biserică și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape.

Ascultându-i ruga, dădu o ceață grea de nu vedeai la un pas. Amu, turcii se zăpăciseră și începuseră a se omorî între ei. Se bătură ei așa până la amiaz, că nu mai rămaseră de ei decât doi ofițeri care, de frică să nu fie uciși de Ștefan, o luară la fugă. Pierind cu toții, cerul începuse să se lumineze. Ștefan, bucuros, merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră. Au fost aduși și din Țara Românească mulți robi ca să locuiască pe aici. Din unul din aceia mă trag și eu. Această poveste mi-au spus-o și mie bătrânii și-o spun și eu urmașilor mei.”

9. Recunoaște personajele la care se referă citatul scris înclinat, titlul lecturii din care face parte fragmentul de mai sus, respectiv numele autorului: **3p**

Numele personajului _____	Titlul lecturii _____	Autorul _____
------------------------------	--------------------------	------------------

10. Completează:

6p

Acest text este o _____ deoarece cuprinde fapte reale, dar și închipuite despre o întâmplare petrecută demult.

Ștefan cel Mare a pornit să aleagă locul în care va construi o nouă _____.

Locul ales este cel în care a căzut _____ trasă de _____.

Mănăstirea se va numi _____.

Astăzi, această mănăstire adăpostește _____ marelui voievod.

11. Desparte în silabe cuvintele subliniate în text. Scrie câte litere și câte sunete are fiecare cuvânt.

9p

12. Descoperă în text, apoi scrie:

2p

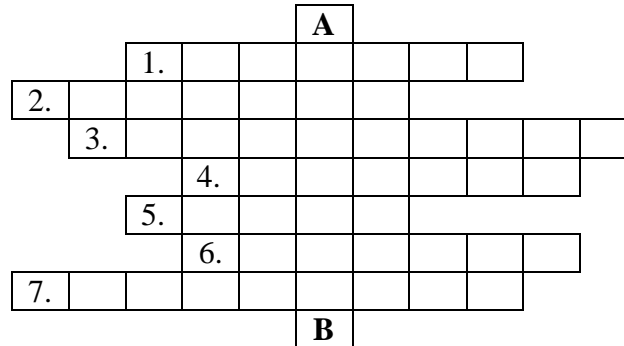
- un pronume personal, la persoana a III-a, numărul singular: _____
- un verb care exprimă existența: _____

13. Completați următoarea grilă și pe vertical A-B veți obține numele _____

Moldovei.

8p

1. Cuvânt cu același înțeles pentru ostași.
2. Domnitor înmormântat la Putna.
3. Voievodul iese din lupta cu turcii.
4. „În în poartă oare cine bate?”
5. Pentru a-și aduna oastea, Ștefan sună din
6. Curajos sau
7. La Podul Înalt, Ștefan cel Mare a luptat împotriva.....

14. Redactează un text de 10-12 enunțuri, folosind cuvintele descoperite în rebus.

22p

În alcătuirea textului vei avea în vedere:

- alegerea unui titlu potrivit;
- respectarea relației dintre titlu și conținut;
- folosirea cuvintelor descoperite în rebus;
- originalitate;
- aspect îngrijit, caligrafic, al scrisului și respectarea regulilor de scriere corectă.

Ruled lines for writing, consisting of 24 horizontal lines spaced evenly across the page.

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza interjudețeană, 6 aprilie 2019
clasa a IV-a
Bareme de corectare

Subiectul 1 6 p

- a) Fragmentul face parte din lectura „Stejarul din Borzești” scrisă de Eusebiu Camilar, iar replica aparține hanului tătar. **3x1 p = 3 p**
- b) Noul domnitor a dorit să-i întrebe dacă tătarii se liniștesc sau nu. **1 p**
- c) Hanul s-a mâniat deoarece tânărul domn a îndrăznit să-i trimită astfel de cuvânt. **1 p**
- d) Ștefan cel Mare a trimis o oaste de harță pentru a-i amăgi pe tătari spre Borzești. **1 p**

Subiectul 2 6 p

Scrie trei cuvinte înrudite cu termenul „cuvânt” care să fie:

- substantiv → cuvântare, cuvîntel, cuvântatul; **2 p**
adjectiv → cuvântător/oare/ori, cuvântat/ă/ți/te; **2 p**
verb → a cuvânta; (orice altă formă a verbului) **2 p**

Subiectul 3 3 p

- b) oaste, iveau, amăgi;

Subiectul 4 14 p

- a) titlul: „Legenda Mănăstirii Putna” **1 p**
autorul: Dumitru Almaș **1 p**
replica: Daniil Sihastru **1 p**

b) 2x2 p = 4 p

- a se lumina = a se face lumină;
a lumina calea = a călăuzi;
a se lumina de ziuă = a se face ziuă în zori;
a se lumina la față = a se bucura;

c) 3 p

- mândră ≠ modestă, simplă, urâtă; **2 p**
scrierea enunțului **1 p**

d) 2 x 2 p = 4 p

- viteaz, credincios, hotărât, ascultător, înțelept;

Subiectul 5 19 p

- a) titlul textului: „Ștefan cel Mare și Vrâncioaia” **1 p**
autorul: Alexandru Vlahuță **1 p**
replica: domnitorul Ștefan cel Mare **1 p**

b) 2 x 2 p = 4 p

- În timpul bătăliei, feciorii Vrâncioaiei își demonstrează vitejia și patriotismul.
- Domnitorul îi răsplătește cu câte un munte.
Se acceptă orice formulare corect exprimată.

c) 3 x 2 p = 6 p

roiuri = cete, grupuri, mulțimi, pâlcuri;
a ținut = a durat;
măcel = luptă, război, bătălie, masacru;

d) 3 x 2 p = 6 p

nouă → pronume;
Se acceptă și valorile de numeral și substantiv.
secere → verb;
voinici → adjectiv;

Subiectul 6 1 x 6 p = 6 p

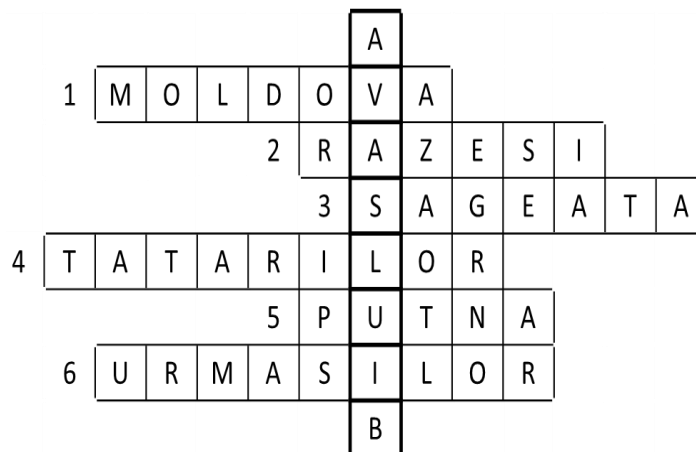
- Sunetele de luptă răsunau prin codri.
- Fiii Vrâncioaiei și-au demonstrat vitejia și patriotismul.
- - Suntem mândri de strămoșii noștri!
- Din codrii Moldovei răsărea o nouă armată.
- Acești fii de moldoveni au măcelărit oastea păgână!

Subiectul 7 2 x 3 p = 6 p

ce-i, săi;
Se acceptă orice enunț corect formulat.

Subiectul 8 7 x 1 p = 7 p

1. Regiunea geografică situată în nord-estul României este ...
2. Țăranii liberi din Moldova se numeau ...
3. Ștefan cel Mare a tras în paltin cu o ...
4. Oastea lui Ștefan cel Mare a luptat împotriva turcilor, ungarilor, polonilor și ...
5. Locul în care se află mormântul lui Ștefan cel Mare este ...
6. „Moldova n-a fost a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu e a voastră, ci a ... voștri [...]”

Subiectul 9 23 p

În redactarea compunerii vei avea în vedere:

- alegerea unui titlu potrivit; **2 p**
- localizarea în timp și spațiu a bătăliei; **2 p**
- utilizarea cuvintelor descoperite pe orizontală la ex. 8 **6 p**
- exprimarea clară a ideilor; **8 p**
- așezarea corectă a textului în pagină; **3 p**
- aspectul îngrijit, caligrafic al scrisului și respectarea regulilor de scriere corectă; **2 p**

NOTĂ

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10p

Greșeli de ortografie/ punctuație- 0,20p

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a V-a, faza interjudețeană, 6 aprilie 2019
clasa a IV-a**

Nota. Se acordă din oficiu **10 puncte**.

Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul, apoi rezolvă cerințele de mai jos:

„Cum și-a pus pe frunte coroana Moldovei, întâi a vrut să facă rânduială dinspre tătari. Nu le-a călcat pământurile, ci a trimis oameni să-i întrebe; se liniștesc sau nu? [...] Hanul a primit cuvântul lui Ștefan cel Mare cu mânie strașnică. A scrâșnit:

— [...] Cum îndrăznește să-mi trimită astfel de cuvânt, mie, hanul lumilor?!... Cu buzduganul am să-i zdrobesc dinții! Am să-i tai limba cu paloșul, să nu mai poată grăi așa [...]

Și astfel, iar s-au aprins focurile de veste, din deal în deal, de la Prut până la zidurile Sucevei. [...]

A coborât și Ștefan, cu țara, de cum i s-a adus vestea de cumpănă.[...]

Ca să-i amăgească pe tătari spre Borzești, Ștefan a trimis înaintea lor o oaste de harță, care se ivea din păduri, tăia în dușmani și iar se făcea nevăzută în singurătățile hârtoapelor. Tot așa, zi cu zi, hanul urmărea oastea de harță, până ce, într-o dimineață, a zărit stejarul din Borzești... A rămas pe gânduri... parcă mai fusese pe aici, în tinerețe... Nu? Ia să-și aducă aminte...”

1. Completează corespunzător spațiile libere:

6p

a) Fragmentul face parte din lectura _____, scrisă de _____, iar replica aparține _____.

b) Noul domnitor a dorit să-i întrebe _____.

c) Hanul s-a mâniat deoarece _____.

d) Ștefan cel Mare a trimis o oaste de harță pentru _____.

2. Scrie trei cuvinte înrudite cu termenul „cuvânt” care să fie:

6p

substantiv → _____; adjectiv → _____; verb → _____;

3. Încercuiește litera corespunzătoare seriei în care fiecare dintre cuvinte are un număr egal de litere și sunete:

3p

a) făcea, harță, zărit;

b) oaste, iveau, amăgi;

c) veste, exact, hanul.

„După ce au terminat ei ospățul, s-au culcat amândoi în chilie, iar sihastrul a rămas afară ca să-i păzească. Când răsări soarele, Daniil bătu la ușă:

– Scoală, Ștefane, și du-te!

Ei se sculară pe-ndată și se suiră sus pe deal. Scoate Ștefan arcul și trage, dar săgeata s-a împlântat hăt, în pădure. Pe-ndată, ei merseră în căutarea locului unde s-a împlântat. După lungă căutare, ei o găsesc împlântată într-un paltin bătrân. Dar cu cine să zidească el mănăstirea, când ei erau numai doi! Atunci, se duce Ștefan, noaptea, la Volovăț și ia biserica de acolo și până-n ziuă o aduce aici. Tot până-n ziuă o și proptește. Însă nici nu o proptește bine, când iată vede venind pe turci. Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă. Ștefan, văzând aceasta, intră în biserică și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape.

Ascultându-i ruga, dădu o ceață grea de nu vedeai la un pas. Amu, turcii se zăpăciseră și începuseră a se omorî între ei. Se bătură ei așa până la amiază, că nu mai rămaseră de ei decât doi ofițeri care, de frică să nu fie uciși de Ștefan, o luară la fugă. Pierind cu toții, cerul începuse să se lumineze. Ștefan, bucuros, merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră...”

4. Citește cu atenție textul, apoi rezolvă următoarele sarcini:

a) Precizează titlul textului din care face parte fragmentul de mai sus, autorul și cui aparține replica. **3p**

b) Alcătuieste două enunțuri cu alte sensuri (decât cel din text) ale verbului *a (se) lumina*: **4p**

c) Alcătuieste un enunț în care să utilizezi un adjectiv cu sens opus celui subliniat: **3p**

d) Scrie două trăsături morale ale domnitorului Ștefan cel Mare, desprinse din acțiunile prezentate în acest fragment: **4p**

_____;

„În zori sunau din corn, pe munții Moldovii, cei șapte voinici. Curgeau plăieșii roiuri de sub poalele codrilor. Oaste nouă ieși ca din pământ. S-a pornit Domnul cu ea, într-un ceas bun, și s-a lăsat pe neașteptate asupra turcilor, care se credeau stăpâni pe țară. Atunci a văzut Ștefan ce pot flăcăii Vrâncioaiei! Cădeau turbanele sub brațele lor, ca spicele sub secere. De dimineață până-n noapte a ținut lupta, ș-atâta măcel a fost, ș-atâția păgâni au pierit, cât s-au cruntat apele de sângele lor. Iar când s-a întors

marele Voievod, biruitor, în cuibul lui de vultur, la cetatea Neamțului, a chemat cu drag pe **cei** șapte **voinici** și le-a zis:

– Voi sunteți șapte frați, în Vrancea sunt șapte munți, ai voștri să fie de veci și neam de neamul vostru **să-i** stăpânească-n pace!...

Și multă vreme răzeșii Vrancii singuri și-au fost stăpâni...”

5. a) Citește cu atenție textul, apoi scrie:

3p

titlul textului: _____

autorul: _____

numele personajului căruia îi aparține replica: _____

b) ideile principale ale fragmentului, sub forma unor enunțuri:

4p

c) cuvinte cu sens asemănător pentru:

6p

roiuri = _____; a ținut = _____; măcel = _____.

d) trei enunțuri în care cuvintele subliniate să fie alte părți de vorbire decât în text:

6p

6. Scrie forma corectă de plural a cuvintelor din paranteze:

6p

a) Sunetele de luptă răsunau prin (codru). _____

b) (Fiul) _____ Vrâncioaiei și-au demonstrat vitejia și patriotismul.

c) – Suntem (mândru) _____ de strămoșii (nostru)! _____

d) Din (codru) _____ Moldovei răsărea o nouă armată.

e) Acești (fiu) _____ de moldoveni au măcelărit oastea păgână!

7. Alcătuieste două enunțuri în care cuvintele îngroșate să fie scrise altfel decât apar în text: 6p

